

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10C/52/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418202302
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8418202302.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci žalobcov: 1. L., 2. A., právne zast. JUDr. Pavlom Zavackým, advokátom, AK Hradné námestie 29, 060 01 Kežmarok, proti žalovanému: Slovenská republika, v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy s príslušenstvom podľa, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 2.556 eur zastavuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 15.000 eur, a to všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 15.000 eur, a to všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobu vo zvyšnej časti zamietla.

V. Žalobcovi v 1. rade a žalobcovi v 2. rade vo vzťahu k žalovanému priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia v 1 - 2. rade podali dňa 16. 10. 2018 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadali, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 2 556 eur titulom mzdy a sumu 30.000 eur titulom nemajetkovej ujmy v peniazoch a žalobcovi v 2. rade sumu 30.000 eur titulom nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhrady trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že uznesením o vznesení obvinenia Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice č. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004- zo dňa 21. 05. 2004 vyšetrovateľ začal trestné stíhanie a žalobcov stíhal za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005), trestného činu neoprávneného obohatenia podľa § 250d odsek 1, 4 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005) a trestného činu poškodzovania cudzej veci spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 257 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005) Trestného zákona na tom skutkovom základe ako bolo uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Proti uzneseniu vyšetrovateľa žalobcovia podali v zákonnej lehote písomnú sťažnosť, ktorú prokurátor krajskej prokuratúry zamietol ako nedôvodnú. Na podnet vyšetrovateľa Policajného zboru prokurátor krajskej prokuratúry podal okresnému súdu návrh na vztatie žalobcov do väzby a sudca Okresného súdu Trenčín uznesením sp. zn. 4Tp/72/04 zo dňa 27. 05. 2004 vzal žalobcov do kolúzneho väzby podľa

§ 67 ods. 1 písm. b) TZ a preventívnej väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) TZ. O sťažnosti žalobcov proti tomuto uzneseniu rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2Tpo/32/04 zo dňa 18. 06. 2004 tak, že sťažnosť žalobcu zamietol. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 16. 11. 2004, sp. zn. PŠ/45/04 žalobcom predĺžil lehotu trvania väzby do 31. 01. 2005. Žalobcovia podali v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 28. 12. 2004, sp. zn. 1To/92/2004 zamietol. Žalobcovia podaním zo dňa 07. 01. 2005 požiadali o prepustenie z väzby na slobodu a prokurátor krajskej prokuratúry návrhom zo dňa 19. 01. 2005 navrhol predĺžiť u žalobcov lehotu trvania väzby do 27. 05. 2005. Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 27. 01. 2005, sp. zn. 4Tp/11/2005 návrh žalobcov na prepustenie z väzby zamietol a predĺžil lehotu trvania väzby do 23. 05. 2005. Žalobcovia proti tomuto uzneseniu podali sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 08. 05. 2005, sp. zn. 2Tpo/14/2005 zamietol. Uznesením Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 14. 04. 2005 č. k. 1Kv 19/05 - 32 podľa § 72 ods. 1 Trestného poriadku prepustil žalobcov z väzby ihneď na slobodu.

Dňa 11. 10. 2006 podal prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín na Okresný súd Prešov na žalobcov obžalobu sp. zn. 1Kv19/05 pre prečin neoprávneného obohatenia podľa § 226 ods. 1, 2 písm. a) a c) Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005 a za prečin poškodzovania cudzej veci spolupáchatelstvom podľa § 20, § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Okresný súd Prešov vo veci rozhodol trestným rozkazom zo dňa 22. 02. 2012, sp. zn. 1T/91/2006, ktorým A. uznal za vinných a uložil im úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky, ktorý im bol podmienene odložený a určil skúšobnú dobu 2 mesiace. Na základe podaného odporu bol trestný rozkaz zrušený a žalobcovia boli rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 02. 06. 2015, č. k. 1T/91/2006 - 1030 spod obžaloby oslobodení. Proti predmetnému rozsudku podala Krajská prokuratúra Prešov odvolanie a Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 10. 12. 2015, č. k. 2to/45/2015 - 1069 odvolanie krajského prokurátora podľa § 319 Tr. poriadku zamietol. Oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu Prešov nadobudol právoplatnosť dňa 10. 10. 2015.

3. Podľa uznesenia NS SR sp. zn. 1Cdo/68/2010 zo dňa 29. 02. 2012, pôvodne zákonná väzba, nepredstavujúca porušenie čl. ods. 1 až 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, sa v dôsledku oslobodenia obžalovaného spod obžaloby stáva z hľadiska vnútroštátnej úpravy (§ 5 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb.) nezákonnou a tým sa zakladá zodpovednosť za škodu, spôsobenú oslobodenému obžalovanému vykonanou väzbou. Žalobcovia proti nezákonnému uzneseniu o vzatí do väzby zo dňa 27. 05. 2004 podali sťažnosť, ktorá však bola uznesením odvolacieho súdu zo dňa 18. 06. 2004 zamietnutá.

4. Rovnako proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 21. 06. 2004 podali žalobcovia sťažnosť, ktorá bola prokurátorom Krajskej prokuratúry Trenčín zamietnutá. Aj keď sťažnosť žalobcov bola zamietnutá, v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR sa za zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia považuje aj zastavenie konania alebo oslobodenie spod obžaloby. Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/53/1993 zo dňa 28. 06. 1993, podľa ktorého, ten proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov, podľa ustanovení § 1 až 4 zák. č. 58/1969 Zb., zásadné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia.

5. Pre úspešnosť konania o náhradu škody v trestnom konaní spôsobené nezákonným rozhodnutím alebo nesprávny úradným postupom orgánu verejnej moci, tiež pozbavením osobnej slobody a rozhodnutím o väzbe sa vyžaduje, aby bol poškodený oslobodený spod obžaloby, alebo aby bolo nezákonné rozhodnutie zrušené alebo zmenené. Žalobcovia uvedenú podmienku splnili, lebo boli právoplatne súdnym rozhodnutím oslobodení spod obžaloby. Oslobodzujúci rozsudok má rovnaké právne účinky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia, resp. zastavenie trestného konania.

6. Žalobcovia boli účastníkmi trestného konania a vznikla im škoda v zmysle ustanovení § 5 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., a to nemajetková ujma v peniazoch u každého zo žalobcov vo výške 30.000 eur a to s prihliadnutím najmä na, osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, - závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, - závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, - závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Obaja žalobcovia boli v nezákonnej väzbe takmer 11 mesiacov. Za ten čas prišli o zamestnanie, resp. možnosť podnikania v rodinnej tlačiarňi, nakoľko počas vedenie trestného

konania otec žalobcov ako majiteľ tlačiarne musel ukončiť prevádzku. Žalobca v 1. rade L. bol v tom čase zamestnaný v tlačiarňach a počas nezákonnej väzby prišiel o mzdu, ktorú by dostal, ak by pracoval. Celkovo prišiel o mzdu v sume 2 556 eur (11 mesiacov x 232,36 eur/mesačne). Zároveň dlhotrvajúca väzba spôsobila obom žalobcom problémy v súkromnom živote. Žalobca v 1. rade mal v čase trvania väzby vážne problémy s manželkou. V prípade žalovaného v 2. rade problémy v manželstve v dôsledku jeho väzby vyústili až do rozvodu manželstva žalovaného v 2. rade. Nezákonná väzba negatívne ovplyvnila aj spoločenské postavenie žalobcov, nakoľko po návrate z väzby mali problém začleniť sa do spoločnosti bez toho, aby na nich každý ukazoval prstom. Nevedeli si nájsť prácu, ľudia od nich bočili.

7. Od právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku, t. j. 10. 12. 2015 plynie zákonná trojročná lehota poškodenému na uplatnenie nároku na náhradu škody a na mimosúdne prerokovanie nároku na náhradu škody s povinným, a to Slovenskou republikou, v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti SR. Oznámením o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 14. 05. 2018, bolo žalobcom zo strany MS SR oznámené, že žiadosť bola predbežne prerokovaná v zmysle § 15 ods. 1 zák. č. 5014/2003 Z. z., pričom žiadosti nebolo vyhovené. MS SR malo za to, že nebolo preukázané kumulatívne naplnenie zákonných predpokladov vzniku nároku škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, a to osobitne s poukazom na existenciu škody. Z týchto dôvodov bola žiadosť žalobcov vyhodnotená ako nedôvodná.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 21. 03. 2019 uviedol, že nároky žalobcov v celom rozsahu považuje za nedôvodné. Mal za to, že tvrdenie žalobcov o tom, že oslobodenie spod obžaloby zakladá nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia nie je správne. Oslobodenie spod obžaloby automaticky neznamená, že orgány činné v trestnom konaní postupovali pri vznesení obvinenia nesprávne resp. nezákonne, preto nemožno automaticky vyvodiť nezákonnosť ich rozhodovania len z dôvodu oslobodenia spod obžaloby. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 163/2003, podľa ktorého uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z toho dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Vychádzajúc z rozhodnutí ÚS SR, ÚS ČR ako aj ESLS nie je možné každé uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústi v právoplatný odsudzujúci rozsudok paušálne považovať za nezákonné a vždy je potrebné prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu. Trestné konanie má viaceré štádiá a v rámci každého štádia trestného konania získavajú a vyhodnocujú dôkazy, ktoré sú v prospech ako aj v neprospech obvineného. Orgány činné v trestnom konaní sú povinné aj v prípade, že existujú určité pochybnosti, začať trestné stíhanie, resp. podať obžalobu. Tieto pochybnosti je totiž oprávnený posúdiť len súd. Rovnako jedine súd má povinnosť oslobodiť obžalovaného spod obžaloby, v prípade ak existujú pochybnosti, či skutok spáchal obžalovaný. Rovnako oslobodenie spod obžaloby nie je jedinou výlučnou podmienkou na úspešné uplatnenie nároku z dôvodu vzatia do väzby. V tomto prípade oslobodenie spod obžaloby predstavuje právny základ, ku ktorému je potrebné kumulatívne splniť aj ďalšie podmienky a zároveň preukázať neexistenciu podmienok vymenovaných v § 5 ods. 2 písm. a) zák. č. 58/1969 Zb., podľa ktorého právo na náhradu škody nemá ten, kto si väzbu zavinil sám, najmä tým, že pokusom o útek alebo iným svojím konaním dal príčinu pre obavy, ktoré boli dôvodom väzby alebo jej predĺženia. NS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/150/2003 vyslovil názor, že pozbavenie osobnej slobody, ktorá je ústavne chránená v čl. 17 Ústavy SR, má svoj ústavný rámec a presné pravidlá, a teda je za splnenia určitých predpokladov legitímne. V čase rozhodovania o vzatí žalobcov do väzby, vzhľadom na charakter trestnej činnosti, vznikla dôvodná obava, že ponechaním žalobcov na slobode by pôsobili na svedkov a pokračovali v trestnej činnosti a zároveň z dôkazných materiálov v rámci prípravného konania jednoznačne vyplynula nutnosť nariadenia väzby voči žalobcom. Dokonca NS SR v konaní o predĺžení väzby uznal, že obavy z kolúzie vyplývajúce z povahy trestnej činnosti žalobcov skutočne existovali a odôvodňovali ich väzby, rovnako ako aj obavy z možného pokračovania v trestnej činnosti. Ďalej mal za to, že nakoľko nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odvodzujú od oboch z týchto titulov bez toho, aby špecifikovali, aká konkrétna ujma vznikla z jednotlivého titulu, považoval tento nárok za nepreskúmateľný. Rovnako mal za to, že samotný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia o vznesení obvinenia žalobcom ani nevznikol, nakoľko takýto nárok poškodených nevyplýva ani zo zákona č. 58/1969 Zb., ani z čl. 5 ods. 5 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu rozhodnutia o väzbu a to podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb. Premlčacia lehota začala plynúť dňa 10. 12. 2015, t. j. vyhlásením rozsudku KS v PO, ktorým sa odvolanie prokurátora

zamietlo a jej plynutie skončilo 10. 12. 2016. Predĺženie lehoty nespôsobili ani podanie žiadosti žalobcov o predbežné prerokovanie nároku na MS SR, nakoľko v prípade lehoty podľa § 23 zák. č. 58/1969 Zb. ide o objektívnu lehotu a na jej plynutie podanie takej žiadosti nemá vplyv a zároveň žiadosť žalobcovia MS SR doručili až dňa 15. 11. 2017, teda po uplynutí 1-ročnej premlčacej lehoty. Rovnako mal za to, že žalobcovia nepreukázali predpoklady vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Namietali tiež výšku nároku, ktorý je celkom neprímeraný, nakoľko žalobcovia žiadnym spôsobom nepreukázali, v čom mal spočívať zásah do súkromného, rodinného a pracovného života. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby, pričom výšku nemajetkovej ujmy je oprávnený ustáliť výlučne súd, pričom nie je možné priznávať neprímerané sumy, tzn. nemôže ísť o ľubovôľu súdu. Poukázal na viaceré rozhodnutia slovenských súdov i Európskeho súdu pre ľudské práva. Taktiež vzniesol námietku premlčania voči nároku z titulu ušlej mzdy žalobcu v 1. rade. Na základe vyššie uvedeného žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

9. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k podaniu žalovaného uviedli, že trestné stíhanie bolo nezákonné a žalobcovia si v žiadnom prípade väzbu nezavinili sami. Neexistuje dôkaz o tom, ktorý by svedčil o tom, že väzba bola zákonná. Ak by nebolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 21. 05. 2004, nebol by ani daný dôvod na vzatie do väzby. Mali za to, že uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie o vzatí do väzby spolu súvisia a nárok žalobcov je oprávnený pri oboch rozhodnutiach. Rovnako mal za to, že nárok žalobcov nie je premlčaný. Pokiaľ ide o konkrétne zásahy do rodinného, osobného a pracovného života, tak následky aké mala táto väzba navrhli preukázať ich výsluchmi i konkrétnych svedkov. Mali za to, že na daný prípad nie je možné aplikovať ustanovenia zákona č. 215/82006 Z. z. Preto na podanej žalobe trvali v celom rozsahu.

10. Žalovaný vo svojej duplike opätovne žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol, a to z dôvodov, ktoré uviedol vo svojom vyjadrení k žalobe.

11. Súd vo veci nariadil pojednávanie.

12. Na pojednávaní konanom dňa 26. 11. 2020 žalobca zobral žalobu čiastočne späť a to v časti uplatneného nároku na náhradu mzdy v sume 2 556 eur. Žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby na tomto pojednávaní vyslovil súhlas.

Podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

V danej právnej veci žalobca zobral žalobu čiastočne späť čo do uplatneného nároku na zaplatenie sumy 2 556 eur a žalovaný vyslovil súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby a súd preto v súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami konanie čo do sumy 2 556 eur zastavil.

13. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä uznesením z 21. 05. 2004 o začatí stíhania, sťažnosťou, uznesením, ktorým bola zamietnutá sťažnosť o vzatí do väzby 22. 06. 2004, uznesením o vzatí do väzby z 27. 05. 2004, uznesením o zamietnutí sťažnosti žalobcov, uznesením o predĺžení väzby z 16. 04. 2004, uznesením z 28. 12. 2004 o zamietnutí sťažnosti žalobcov, žiadosťou o prepustenie z väzby, uznesením o zamietnutí žiadosti na prepustenie z 27. 01. 2005, uznesením o prepustení z väzby z 14. 04. 2005 na slobodu ihneď, obžalobou z 10. 10. 2006, trestným rozkazom 1T/91/2006 z 22. 02. 2012, rozsudkom 1T/91/2006 z 02.06. 2015 (oslobodzujúci), odvolaním Krajskej prokuratúry Prešov proti oslobodzujúcemu rozsudku, uznesením KS v PO z 10. 12. 2015 o zamietnutí odvolania, mzdovými listami A., oznámením o výsledku predbežného prerokovania nároku z 14. 05. 2018, vyjadrením žalovaného k žalobe, vyjadrením žalobcov k vyjadreniu žalovaného, ďalším vyjadrením žalovaného, vyjadrením žalobcov a výsluchom právneho zástupcu žalobcov, výsluchom žalobcov výsluchom žalovaného, výsluchom svedkov

14. Uznesením o vznesení obvinenia Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice č. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004 zo dňa 21. 05. 2004 vyšetrovateľ začal trestné stíhanie a žalobcov stíhal za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005), trestného činu neoprávneného obohatenia podľa § 250d odsek 1, 4 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005) a trestného činu poškodzovania cudzej veci spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 257 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005) Trestného zákona na tom skutkovom základe ako bolo uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

15. Proti uzneseniu vyšetrovateľa žalobcovia podali v zákonnej lehote písomnú sťažnosť, ktorú prokurátor krajskej prokuratúry zamietol ako nedôvodnú.

16. Na podnet vyšetrovateľa Policajného zboru prokurátor krajskej prokuratúry podal okresnému súdu návrh na vzatie žalobcov do väzby a sudca Okresného súdu Trenčín uznesením sp. zn. 4Tp/72/04 zo dňa 27. 05. 2004 vzal žalobcov do kolúznei väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b) TZ a preventívnej väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) TZ.

17. Proti uzneseniu o vzatí do väzby podali žalobcovia sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2Tpo/32/04 zo dňa 18. 06. 2004 zamietol.

18. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 16. 11. 2004, sp. zn. PŠ/45/04 žalobcom predĺžil lehotu trvania väzby do 31. 01. 2005.

19. Žalobcovia podali v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 28. 12. 2004, sp. zn. 1To/92/2004 zamietol.

20. Žalobcovia žiadosťou zo dňa 07. 01. 2005 požiadali o prepustenie z väzby na slobodu a prokurátor krajskej prokuratúry návrhom zo dňa 19. 01. 2005 navrhol predĺžiť u žalobcov lehotu trvania väzby do 27. 05. 2005.

21. Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 27. 01. 2005, sp. zn. 4Tp/11/2005 návrh žalobcov na prepustenie z väzby zamietol a predĺžil lehotu trvania väzby do 23. 05. 2005.

22. Žalobcovia proti tomuto uzneseniu podali sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 08. 05. 2005, sp.zn. 2Tpo/14/2005 zamietol.

23. Uznesením Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 14. 04. 2005 č. k. 1Kv 19/05 - 32 podľa § 72 ods. 1 Trestného poriadku prepustil žalobcov z väzby ihneď na slobodu.

24. Dňa 11. 10. 2006 podal prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín na Okresný súd Prešov na žalobcov obžalobu sp. zn. 1Kv19/05 pre prečin neoprávneného obohatenia podľa § 226 ods. 1, 2 písm. a) a c) Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005 a za prečin poškodzovania cudzej veci spolupáchatelstvom podľa § 20, § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Okresný súd Prešov vo veci rozhodol trestným rozkazom zo dňa 22. 02. 2012, sp. zn. 1T/91/2006, ktorým A. uznal za vinných a uložil im úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky, ktorý im bol podmiennečne odložený a určil skúšobnú dobu 2 mesiace.

25. Trestný rozkaz zrušený a žalobcovia boli rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 02. 06. 2015, č. k. 1T/91/2006 - 1030 spod obžaloby oslobodení.

26. Proti predmetnému rozsudku podala Krajská prokuratúra Prešov odvolanie a Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 10. 12. 2015 č. k. 2to/45/2015 - 1069 odvolanie krajského prokuratúra podľa § 319 Tr. poriadku zamietol. Oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu Prešov nadobudol právoplatnosť dňa 10. 10. 2015.

27. Dňa 15. 11. 2017 doručili žalobcovia Ministerstvu spravodlivosti SR návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenú nezákonným uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn.

4Tp/72/04 zo dňa 27. 05. 2004 a uznesením o v znesení obvinenia zo dňa 21. 05. 2004 Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice č. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004, ktoré mu predchádzalo. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 02. 06. 2015, č. k. 1T/91/2006 - 1030, boli žalobcovia spod obžaloby dňa 10. 12. 2015 právoplatne oslobodení. Žalobcovia proti obom uzneseniam podali sťažnosti, ktoré boli zamietnuté. Preto v súlade so zákonom č. 514/2003 Z. z. návrhom na predbežné prerokovanie nároku uplatnili náhradu nemajetkovej ujmy po 30.000 eur pre každého žalobcu.

28. Ministerstvo spravodlivosti SR v Oznámení o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 14. 05. 2018 žiadosť vyhodnotilo ako nedôvodnú, a to z dôvodu že, nebolo preukázané kumulatívne naplnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, a to osobitne s poukazom na neexistenciu škody. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody tým bolo ukončené.

29. Podľa zoznamu úkonov vo veci sp. zn. 1T/91/2006 zo dňa 15. 10. 2020:

- obžaloba na žalobcov bola podaná dňa 11. 10. 2006 na OS Prešov,
- dňa 01. 06. 2009 OS Prešov vydal uznesenie č. k. 1T/91/2006 - 783, ktorým rozhodol o postúpení veci na OS Kežmarok, proti tomuto uzneseniu podala Krajská prokuratúra Prešov sťažnosť,
- Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 25. 06. 2009 rozhodol o zrušení uznesenie zo dňa 01. 06. 2009 a Okresnému súdu Prešov bolo uložené, aby vo veci znovu konala rozhodol,
- dňa 07. 10. 2009 bol trestný spis sp. zn. 1T/91/2006 prerozdelený od predošlého sudcu JUDr. Toporcera novému sudcovi JUDr. Marekovi Čechovi,
- dňa 03. 11. 2011 bolo predsedníčkou OS Prešov vydané upozornenie vo veci plynulo konať a vykonať úkony smerujúce k rozhodnutiu veci,
- dňa 22. 02. 2012 bol vydaný trestný rozkaz č. k. 1T/91/2006 - 801,

30. Právny zástupca žalobcov vo svojich výpovediach na pojednávaniach uviedol, že na podanej žalobe tak, ako bola doručená súdu 16. 10. 2018 trvá, avšak je potrebné najprv vyriešiť otázku premlčania. Existujú však rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ale aj ČR, kde túto námietku premlčania treba posudzovať v súlade s dobrými mravmi, s prihliadnutím na to, že žalobcovia sa do situácie, kde im uplynula doba, počas ktorej mohli uplatniť svoje právo, sa premlčala, dostali nie vlastnou vinou. Poukázal na to, že je pravdou, že trestné stíhanie voči žalobcom sa začalo v roku 2004, kde toto konanie bolo ukončené podaním obžaloby Krajskou prokuratúrou Trenčín na Okresný súd Prešove dňa 11. 10. 2006. Dňa 22. 02. 2012, čiže po 5 rokoch a 4 mesiacoch, bol v predmetnej veci vydaný trestný rozkaz Okresným súdom Prešov. V zmysle zákona o poskytnutí informácii požiadal Okresný súd Prešov o informácie, čo sa dialo s predmetným trestným spisom od podania žaloby až po vydanie trestného rozkazu, nakoľko doba, kedy trestné konanie vôbec neprebiehalo, resp. prebiehalo tak, ako prebiehalo, ovplyvnilo to, že spis stál a teda žalobcovia nie vlastnou vinou a ich zavinením sa dostali do situácie, kedy teraz nárok, ktorý si žalobcovia uplatňujú v tomto konaní, žalovaná strana spochybňuje tým, že je premlčaný. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR č. k. 1M Cdo/7/2014 z 27. 01. 2016, kde sa toto uznesenie zaoberá odopretím námietky premlčania s poukazom na dobré mravy. Ide o prípad, ktorý bol riešený v prvom stupni na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 36C/132/2011. Použitie námietky premlčania sa môže priečiť dobrým mravom vtedy, ak by bola táto námietka výrazom zneužitia na úkor žalobcov, ktorí nezavinili premlčanie. Poukázal na konanie o podanie obžaloby. To, že prípravné konanie trvalo dva roky, že sa menilo zloženie zločineckej skupiny, a nakoniec že boli oslobodení, nie je predmetom tohto konania. Ale aby doplatili na nečinnosť súdu, teda na činnosť súdu takú, aká bola na Okresnom súde Prešov, a teraz aby mali doplatiť na to, že uplynula premlčacia doba na uplatnenie svojho práva, by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Týmito otázkami sa zaoberali aj rozhodnutia najvyššieho súdu ČR, a to pod č. uznesenie 25Cdo/1839/2000, 26Cdo/45/2010, alebo 30Cdo/2014/2013. Konanie bolo ukončené oslobodzujúcim rozsudkom na OS Prešove v júni 2015, kde následne Krajský súd v Prešove zamietol odvolanie prokurátora v decembri 2015, kde už prakticky uplynula 10-ročná lehota, čiže žalobcovia nemohli žalovať v roku 2014, keď až v roku 2015 bol vyhlásený rozsudok.

Ďalej uviedol, že zo žaloby je zrejmé, že žalobcovia si uplatnili svoj nárok jednak v zmysle uznesenia o vznesení obvinenia, a jednak uznesenia o vzatí do väzby. V samotnej žalobe nikde nešpecifikovali nárok za väzbu. Uplatnili si nárok na nemajetkovú ujmu, preto nesúhlasil s tým, čo uviedol žalovaný. Existujú rozhodnutia súdov, kde už samotné trestné konanie voči žalobcom a jeho dĺžka trvania, je zásahom do práv a ich samotné oslobodenie, tá dĺžka trestného stíhania zasiahla do ich osobnostných práv, a

toto samo o sebe zakladá právo na zadosťučinenie, na nemajetkovú ujmu. Nemá to žiaden súvis s tým, že boli vo väzbe a s odškodnením za väzbu. Samotné trestné stíhanie s následným oslobodzujúcim rozsudkom je ten dôvod, kedy sa im zasiahlo do ich života. Trvalo to pomerne dlho, od roku 2004 do roku 2015 boli trestne stíhaní. O tom vedelo blízke okolie. Žalobcovia žijú v lokalite, kde každý každého pozná a o nich sa vedelo, že sú stíhaní a boli spájaní s mafiánmi. Toto veľmi zle vplývalo na ich život. Nesúhlasil s tým, že by ten nárok, čo sa týka nemajetkovej ujmy z titulu, že došlo k ich oslobodeniu, aby tento nárok nemali mať, resp. mal byť spájaný s tým, že sme si neuplatnili nárok v jednoročnej premlčacej dobe. Súhlasil, že čo sa týka rozhodnutia o vzatí do väzby, obžaloba bola podaná po uplynutí lehoty, ale z obsahu žaloby je zrejmé, že si uplatnili nárok z vydania nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia, ktoré následne skončilo tým, že boli žalobcovia oslobodení. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo vznesené za založenie a organizovanie zločineckej skupiny. Žalobcovia boli 11 mesiacov vo väzbe, kde bol na nich vyvíjaný nátlak v súvislosti s týmto trestným konaním, aby sa vyjadrovali k inému trestnému konaniu mafiánskej vraždy. Zrazu z ničoho nič bolo to konanie prekvalifikované na tie skutky, z ktorých boli oslobodení. Nemajetková ujma súvisí s celým trestným konaním. Poukázal aj na to, že pod škodou sa podľa článku 5 Dohovoru rozumie škoda materiálna, ako aj nemateriálna a na rozhodnutie č. k. 7Cdo/121/2012, kde sa nič nehovorí o väzbe, kde sa žiada nielen škoda, ale aj nemajetková ujma v peniazoch. Každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje život obvineného, preto poukazoval hlavne na to a nie na samotnú väzbu. Oni boli ukrátení na svojich právach, na osobnej cti tým, že boli dlhodobo trestne stíhaní. Už samotné trestné stíhanie spôsobilo žalobcom ujmu. Čo sa týka majetkovej ujmy titulom náhrady mzdy v sume 2 556 eur, v tejto časti zoberal žalobu späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť.

31. Žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že trvá na vznesenej námietke premlčania z toho dôvodu, že argumenty, ktoré tu predniesol právny zástupca žalobcov, by boli, podľa jeho názoru, podstatné v prípade, ak by sa posudzoval nesprávny úradný postup spočívajúci v prieťahoch v tomto trestnom konaní, ktoré prebiehalo. V predmetnom spore sa však posudzujú dva nároky, resp. jeden nárok z dvoch titulov, a to je uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie o vzatí do väzby. Uznesenie o vzatí do väzby má v zákone č. 58/1969 Zb. a má samostatný paragraf, ktorý upravuje premlčanie. Ide o § 23, ktorý doslovne hovorí: Právo na náhradu škody podľa prvej časti druhej hlavy, tzn. podľa rozhodnutia o vzatí do väzby, sa premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odsudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné konanie zastavené. V danom prípade sa jedná o jednoročnú premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť odo dňa, kedy boli žalobcovia právoplatne oslobodení. Žalobcovia boli právoplatne oslobodení rozhodnutím Krajského súdu v Prešove z 10. 12. 2015, premlčacia doba skončila 10. 12. 2016. Žaloba bola podaná takmer dva roky po uplynutí tejto premlčacej lehoty, pričom žalobcovia mali dostatok času na podanie žaloby a teda aby si svoje práva hájili a uplatnili. Ten § 23 je upravený takým spôsobom, že na neho sa tá desaťročná lehota ani nevzťahuje. Tá sa práveže vzťahuje na samotné uznesenie o vznesení obvinenia, nie na uznesenie o vzatí do väzby. Ak zoberieme dva tituly, je nutné sa pozrieť na ustanovenia zákona, ktorý v podstate nemajetkovú ujmu ani neupravuje a nepozná. Nemajetkovú ujmu je možné priznať iba na základe rozhodnutia o väzbe, ale v tejto spojitosti s čl. 5, ktorý hovorí o obmedzení osobnej slobody. Tzn., akákoľvek nemajetková ujma, ktorá mohla vzniknúť žalobcom, mohla vzniknúť iba v súvislosti s väzbou a v súvislosti s rozhodnutím o väzbe, pričom tento nárok bol však premlčaný v jednoročnej premlčacej lehote. Samotné rozhodnutie o vznesení obvinenia nezakladá žiaden nárok na nemajetkovú ujmu. Tam by bolo nutné posudzovať majetkovú ujmu, ktorú si uplatnili, avšak nepreukázali žiadnymi konkrétnymi listinnými dôkazmi. Preto na vyššie uvedené trval na tom, že nárok na nemajetkovú ujmu z titulu uznesenia o vzatí do väzby je premlčaný v zmysle § 23 a nárok na majetkovú škodu nie je preukázaný. Mal za to, že s uznesením o vznesení obvinenia nie je možné spájať nárok na nemajetkovú ujmu, nakoľko ním nedošlo k obmedzeniu osobnej slobody. Možno je to spájať iba s majetkovou ujmu, avšak túto ujmu

Ďalej uviedol, že stotožňuje s názorom žalobcov, že vznikol nejaký nárok na nemajetkovú ujmu spojenú s titulom uznesenia o vznesení obvinenia, avšak tu je potrebné, aby súd skúmal, v akej výške a v akej príčinnej súvislosti táto škoda vznikla. Nedá sa paušálne povedať, že každým uznesením o vznesení obvinenia vznikne nejaká škoda. V čase, kedy bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia žalobcom, všetky dôkazy, aj výpovede dvoch svedkov, svedčili v prospech toho, že došlo k spáchaniu trestného činu. Nedá sa paušálne povedať, že policajti postupovali nesprávne, vydali nezákonné rozhodnutie. Zároveň súd by mal skúmať aj samotný spoločenský, rodinný život žalobcov a kde sa dotýční žalobcovia pohybovali. Podľa jeho informácií boli už žalobcovia pred tým trestne stíhaní. Je

to dokonca zaznamenané aj v ich výpovedi alebo v uznesení o vznesení obvinenia. Síce v tom čase sa na nich pozeralo, ako keby neboli trestne stíhaní. Teda, nestačí samotné konštatovanie o porušení práva, naozaj musí dôjsť k preukázaniu toho, že ten zásah bol taký, že skutočne túto výšku nemajetkovej ujmy spôsobil. Čo sa týka samotnej výšky, poukázal na vyjadrenie z marca 2019. Považoval ju za neadekvátnu. Keď chronologicky použijeme platný zákon č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého súdy skutočne priznávajú náhradu nemajetkovej ujmy v spojitosti so zákonom o odškodňovaní obetí trestných činov, kde je napísané, že takáto obeť má nárok na odškodnenie maximálne vo výške 50-násobku minimálnej mzdy v danom roku, keď vznikol ten zásah. Požadovaná výška nemajetkovej ujmy je v tomto konaní nepreukázaná a neadekvátne vysoká.

32. Žalobca v 1. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní stručne popísal podmienky väzby. Po vzatí do väzby, boli šiesti na malú celu, na jeden záchod, na vychádzku sme chodili do takej voliéry, kde prestali chodiť, lebo to bolo 4 metre hrubé murivo a betónové steny. Sprcha bola dvakrát do týždňa, a to v utorok a štvrtok, no po piatich minútach vypli vodu a ak ste mali na sebe mydlo, išli ste s ním. Vyšetrovateľ im zadržoval tri mesiace korešpondenciu, nepovoľoval návštevy, nemali žiadne správy o rodine. Poukázal na neúnosný psychický tlak, tento spôsob väzby pôsobí na obvineného, aj keď by sa malo na neho pozerieť ako na nevinného. Dodnes má od tohto obdobia problémy s tlakom. Výrazne sa mu zhoršil zrak. Hneď ako sa vrátil, zvýšili sa mu dioptrie, tam bola tma. Poukázal na celkovú dĺžku trestného konania, nakoľko to celkovo trvalo 12 rokov. K podmienkam väzby podotkol, že v niektorých štátoch sa jeden deň väzby počíta za dva dni výkonu trestu a podmienky väzby SR vyčíta aj Európska únia. Po prepustení z väzby bol úplne mimo. Domov šiel s obavami, ako zareaguje rodina, no privítanie aké zažil, nečakal, nakoľko ho nespoznal jeho vlastný 5-ročný syn. Došlo k odcudzeniu s manželkou, keďže u oboch to zanechalo stopy na psychike. Podali návrh na rozvod manželstva, príčinou bolo narušené spolunažívanie, vykrikovali si veci, nedôverovali si. Nerozvedli sa, dohodli sa, že ostanú spolu kvôli deťom. Manželka s ním ostala iba pod podmienkou, že si vysporiadajú za trvania manželstva BSM a dom napíšu na deti. Žijú síce v jednej domácnosti, viac menej v oddelených izbách. Nehnuteľnosti previedli na deti, bolo to ešte pred ppl. oslobodením. Mohlo to byť v roku 2010 - 2011. V čase trestného konania známi, kamaráti, širšia rodina, aj zákazníci, nakoľko v tom čase mali malú rodinnú firmu, na nich pozerali ako na mafiánov, vrahov, zlodějov. Známi ho pozdravili, ale nikam nepozvali, nevolali. Čo sa týka podnikania, znížili sa im zákazky. Išlo o tlačiareň, ktorá už nefunguje. Tlačiareň bola na otcovu meno, no on bol vedúci v tlačiarne, keďže otec tomu ani nerozumel. Zobrali ho priamo z tlačiarne. Bol pri tom jeho vtedy 4-ročný syn, ktorý má dodnes z toho traumy a navštevuje psychológa. Museli sa obrátiť na psychologičku. Vo firme mali dvakrát kompletnú prehliadku, teda zákazníkom nemuseli nič hovoriť, automaticky odišli a prestali k nim chodiť. Po návrate z väzby sa pokúšali obnoviť podnikanie, no nemali dostatok financií, aby vládali všetko splácať. Životy všetkých členov rodiny mohli vyvíjať inak. Podotkol, že ide o nemajetkovú ujmu spôsobenú štátom, ale v tomto prípade s jasným zámerom o ich krivé svedectvo. Pred zatknutím mal príjem z vlastnej firmy vo výške 7 000 Sk mesačne. Firma prosperovala, mali služobné autá. Zvyšovali majetok, kupovali budovy, aktíva firmy boli vysoké. Firma nie je ešte vymazaná z Obchodného registra, avšak už roky nepodniká a nepodáva daňové priznanie. Po návrate z väzby sa snažil zamestnať, aktívne si hľadal prácu, no nepodarilo sa mu nájsť stabilnú prácu, preto chodí po brigádach. Bol vo Švajčiarsku po stavbách, nakoľko musí finančne zabezpečiť rodinu. Má dvoch synov, no tí sú zdravotne postihnutí. Po väzbe má okrem zhoršeného zraku aj problémami s tlakom, má problémy so spánkom, nemôže odvetdy spať. Dodnes sa budí, používa podporné preparáty prírodného charakteru, noci sa budieva, spí po 2 - 3 hodiny. Poruchy spánku má doposiaľ, nakoľko vo väzbe ich budili každú hodinu. Je pravdou, že aj pred väzobným stíhaním bol trestne stíhaný za výtržníctvo, dostal však podmienku. V tejto veci nebolo pojednávanie, nakoľko bolo rozhodnuté trestným rozkazom a nikto o tom nevedel. Pokiaľ ide o svedkov, na výpovedi ktorých stálo obvinenie, boli chránenými svedkami, boli tiež stíhaní, preto voči ním nepodnikli žiadne kroky za krivú výpoveď.

33. Žalobca v 2. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že v danom čase som bol nezamestnaný, mal aj živnosť. Jemu sa manželstvo nepodarilo zachrániť, a rozvedli sa. Dôvodom bolo odcudzenie, nedôvera, zhoršil sa jeho vzťah s dcérou, ktorá bola odmeraná. Dcére po vzatí do väzby povedali, že je v zahraničí. Po návrate z väzby mal problém zamestnať sa vo firme, chodil na množstvo pohovorov, bol vedený ako uchádzač o zamestnanie, hľadal si prácu aj cez úrad, no napriek snahe prácu si tu nenašiel, preto odišiel do zahraničia. Aj momentálne pracujú spolu s bratom v zahraničí. Posledné 3 - 4 mesiace som pracoval v zahraničí. Po tých rokoch mu zostali už iba 2 ozajstní priatelia. V čase keď bol vo väzbe, manželka musela chodiť na prechádzky do Z., do A., nedalo sa chodiť po G.. Aj na jeho zdravotnom stave pobyt vo väzbe zanechal negatívne stopy. Tiež sa mu v tej tme zhoršil zrak, mal

zvýšený cholesterol, mal zlé výsledky krvi, problémy so žlčníkom. Pobyť vo väzbe a v podmienkach aké tam boli, ako sa k nim väzenská stráž alebo vyšetrovatelia správali, zanechalo trvalé stopy na psychike a ovplyvnilo celý život, súkromný, osobný, pracovný, spoločenský.

34. Svedok V. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonomnom poučení uviedol, že so žalobcom v 2. rade sú dlhoroční kamaráti, spoznal ho, keď mal 10 rokov a považoval ho za svoj vzor, mal všetko čo on chcel mať. O vzatí do väzby sa dozvedel od kamaráta. Bol toho plný G.. Bolo to aj v médiách. Nechcel tomu uveriť, keďže ho poznal skoro 10 rokov. Po návrate z väzby sa stretli za pár dní na chvíľku, na prvom stretnutí mu povedal asi dve vety pri Kofole. Bol to zlomený človek. Zo začiatku bol uzavretý, nič mu nechcel povedať. Snažil sa ho priviesť na iné myšlienky, zobral ho do baru, no neuspel. G. malé mesto a sám tiež zažil pohľady od iných a poznámky, či mu nie je hlúpo sa s ním stretávať. V čase keď boli vo väzbe, sa o nich všade hovorilo. Po ich návrate z väzby ich okolie vnímalo ešte horšie. Po ich oslobodení sa už trochu na to zabudlo. Sám mal vedomosť, že veľa jeho kamarátov sa od nich odvrátilo. Veľa ľudí sa im nepozdravilo. Po návrate z väzby mu pomáhal hľadať prácu. Avšak s priezviskom N. ich nikde nezamestnali. Keď povedal, že kto potrebuje prácu, povedali mu, že nie. Preto bol on aj brat nútený odísť pracovať do zahraničia. Z rok čo bol vo väzbe zostarol o 10 rokov.

35. Svedok O. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonomnom poučení uviedol, že so žalobcami sa poznal od mala, vyrastali sme spolu. Bývali na rovnakej ulici v C.. Nepamätal si väčšiu udalosť, ktorá by sa v C. udiala. Všetci vedeli o domovej prehliadke. Obmedzeniu osobnej slobody u oboch nechcel osobne veriť. Nepasovalo mu to ku nim. V tom čase bol príslušníkom policajného zboru a preto sa kamarátske zväzky museli pretrhnúť, vyhýbal sa im, pričom nebol jediný, kto takto reagoval. O žalobcovi v 2. rade, hoci nebýval v C., vedel, že sa rozvádza. Písalo sa o nich v tlači, v médiách, spájali ich s mafiánmi, nič dobrého nebolo o nich napísané. Po návrate z väzby to už zďaleka nebolo to, čo predtým. Už sa spolu nestretávajú. Ich priateľstvo to ovplyvnilo vo veľkej miere. Aj ja sám s nimi obmedzil kontakt. Bránila tomu aj jeho práca, aj vlastné presvedčenie. Ani oni sa s ním už nesnažili skontaktovať. Určite by nechcel byť v ich koži.

36. Svedkyňa M. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonomnom poučení uviedla, že je manželkou žalobcu v 1. rade. Z manželstva pochádzajú 2 deti, ktoré v čase keď manžela zobrali, mali, mladší syn mal 4 roky, starší 10 rokov. Obaja sú chlapci s mentálnou retardáciou. Ostala sama s dvoma deťmi, pričom už v tom čase vedeli o týchto diagnózach. Chlapci vyžadovali zvýšenú celodennú starostlivosť. Nevedela, prečo, za čo manžela zobrali. Dozvedela sa to až s obrovským odstupom času. Ostala sama žiteľka rodiny. Na takéto deti sú zvýšené náklady. Pracovala na úrade práce v G.. Ostala jej iba jedna kamarátka. Ľudia bočili. Aj susedia. Napokon aj odišla z práce, našla si inú. Všetci o tom vedeli, mala nálepku mafiánova manželka. Ani po oslobodení sa toho veľa nezmenilo, ľudia si aj tak myslia svoje. Ona navštevovala psychológa a trvalo to strašne dlho. Chlapci dodnes navštevujú psychológa. Jej rodičia, ktorí žijú v O. tri mesiace ani nevedeli, že je sama. Manželovi, napriek jeho tvrdeniam o jeho nevine neverila, najmä ak sa k nemu takto správali. Po návrate z väzby, ostal medzi nimi odstup, čo vyústilo do rozvodu. Dôvera bola nabúraná maximálne. Napokon sa nerozvedli, hoci mu nedôverovala a myslela, že bez neho lepšie by jej bolo lepšie. Manžel po návrate z väzby to mal ťažké s prácou. Aj po návrate z väzby bola samoživiteľka rodiny. Potom odišiel odtiaľto preč. Dôvodom bolo aj okolie. Aj keď kamaráti mu pomáhali hľadať robotu, už sa potom neozvali, mali vypnutý telefón. Bola aj na pár návštevách vo väzbe za manželom, no sama to znášala ťažko až ich odmietala. Pri živote ju držali len jej deti a skutočnosť, že sa o nich musí postarať. Manželovi sa zhoršil zdravotný stav, dlho užíval lieky na vysoký tlak, zhoršil sa mu zrak. Rovnako ona musela začať užívať tabletky na tlak, lekár bol sám prekvapený, že takom mladom veku musí brať tablety, no nepriznala sa mu. Svokrovci pomáhali, boli to jediní ľudia, ktorí boli blízko pri nej a stáli pri nej.

37. Svedkyňa R. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonomnom poučení uviedla, že je bývalou manželkou žalobcu v 2. rade. Manžela vzali v noci kukláči z domu, má to nepríjemné spomienky. Nevedela kde ho vzali, prečo. Ovplyvnilo to ich život. Ostala sama s malou dcérou. Bola bez práce, nemali z čoho žiť. V tom čase bola nezamestnaná, nakoľko všetky financie do rodiny zabezpečoval manžel. V tom čase jej pomáhala rodina. Mala problém si nájsť prácu. Vnímala to tak, že keď si hľadala prácu, kvôli jej menu mala stopku. Približne po dvoch rokoch sa zamestnala. Kým bol vo väzbe, pracovala iba na dohody za minimálnu mzdu. Aj dcéra mala problémy v škole. Okolie začalo od nich bočiť. Dcére nepovedala pravdu, kde sa otec nachádza, tvrdila jej, že je v zahraničí. Keď sa bývalý manžel vrátil z väzby, poznačilo ich to. On bol iný, ona bola iná. Nedôverovala mu, tak sa rozvedli v roku 2012. Stále

pochybnosti o bývalom manželovi. Dcéra, keď zistila pravdu, nebola zhovorčivá, dusila to v sebe. Po návrate, bývalý manžel mal problémy s chrbticou. A s psychikou mal určite tiež problém. Bol to iný človek. V súčasnej dobe už nie sú spolu. Rovnako aktuálne už nepociťuje, že by mala kvôli menu N. problém. Ale vtedy áno.

38. Svedok F. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonom poučení uviedol, že so žalobcami boli spoluobvinení a vzatí do väzby v prvotnom uznesení. Tento problém ich viac spojil, keďže pred tým sme boli iba „známi“. Už nie je aktívny policajt. V jeho prípade proces bol rozdelený na tri časti, a všetkých veciach bol právoplatne oslobodený. Celkovo boli spolu 326 dní vo väzbe, na minútu presne. Po návrate z väzby, aj keď mali v uznesení o vznesení obvinenia poškodzovanie cudzej veci a neoprávnené obohacovanie, všetci na nich ukazovali, že sú spojení s vraždou nejakej osoby. Toto mesto je veľmi malé, každý každého pozná. Žalobcovia tu podnikali, pohybovali sa tu. Tie pohľady ľudí, imaginárne napľutie z úst, každý radšej zabočil do bočnej uličky, aby neprišiel so žalobcami alebo s ním do kontaktu. Mal vedomosť, že žalobcovia mali problém po návrate z väzby sa zamestnať, pričom peniaze potrebovali, keďže obaja mali rodiny. Mali aj pracovné stretnutia, pohovory, no nik ich nevzal do práce. Preto odišli pracovať do zahraničia. Dokonca jeho otec pomohol A. s brigádou, ráno rozvážal pečivo a potom šiel do tlačiarne, aj keď mali menej roboty. Na kávu šli do A., pretože tu na nich každý zazerá. A trvá to dodnes. Ten odstup tam je. Ani oslobodzujúce rozhodnutie to nezmenilo. Vždy sú / sme konfrontovaní s minulosťou.

39. Podľa § 1 ods. 1, 2, 3 zákona č. 58/1969 Zb. účinného v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia, t. j. dňa 21. 05. 2004; štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej štátny orgán). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť. V hospodárskoprávnych vzťahoch nezodpovedá štát podľa tohto zákona v prípadoch, v ktorých rozhodovanie patrí orgánom hospodárskej arbitráže.

Podľa § 2 zákona č. 58/1969 Zb.; právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

Podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb.; Ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 58/1969 Zb.; nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný. Ako výnimku z ustanovenia odseku 1 možno uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vykonateľným bez ohľadu na jeho právoplatnosť, ak toto rozhodnutie bolo na základe opravného prostriedku (§ 3) zrušené alebo zmenené.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.; nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak však ide o rozhodnutie vydané v trestnom konaní proti osobám podliehajúcim vojenskej súdnej právomoci, je týmto orgánom ústredný orgán, ktorý vykonáva správu vojenských súdov. V ostatných prípadoch je týmto orgánom,

a) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Československej socialistickej republiky, federálny ústredný orgán, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, b) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Českej alebo Slovenskej socialistickej republiky, ústredný orgán republiky, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, a ak niet takého ústredného orgánu, Ministerstvo spravodlivosti; to platí aj v prípade, keď nezákonné rozhodnutie vydal orgán spoločenskej organizácie (§ 1 ods. 1).

Podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb.; ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 11 zákona č. 58/1969 Zb.; Dohoda o nároku na náhradu škody (§ 9 ods. 1) je prípustná len pri predbežnom prerokovaní tohto nároku alebo v konaní na súde.

Podľa § 20 zákona č. 58/1969 Zb.; Pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.

Podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb.; právo na náhradu škody podľa prvej časti druhej hlavy sa premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odsudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné konanie zastavené.

40. Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 513/2004 Z. z.; Zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

41. Podľa § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 420 ods. 3 OZ, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

42. Podľa článku 5 ods. 1 písm. c/, ods. 3 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 209/1992, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie. Každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

43. Podľa článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (Ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných predpisov, ďalej len Ústavy Slovenskej republiky), štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa článku 17 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, osobná sloboda sa zaručuje. Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

44. V danej právnej veci mal súd za preukázané, že uznesením č. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004 zo dňa 21. 05. 2004 vyšetrovateľ začal trestné stíhanie voči žalobcom, ktorých stíhal za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005), trestného činu neoprávneného obohatenia podľa § 250d odsek 1, 4 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005) a trestného činu poškodzovania cudzej veci spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 257 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005). Proti tomuto uzneseniu žalobcovia podali sťažnosť, ktorú dozorujúci prokurátor zamietol. Zo strany dozorujúceho prokurátora na podnet vyšetrovateľa bol podaný návrh na vztatie žalobcov do väzby a uznesením vo veci sp. zn. 4Tp/72/2004 zo dňa 27. 05. 2004 Okresný súd Trenčín žalobcov zobral do preventívnej a kolúznej väzby. Proti tomuto rozhodnutiu podali žalobcovia sťažnosť a Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2Tpo/32/04 zo dňa 18. 06. 2004 túto sťažnosť zamietol. Ďalej mal súd za preukázané, že Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 16. 11. 2004, sp. zn. PŠ/45/04 žalobcom predĺžil lehotu trvania väzby do 31. 01. 2005. Žalobcovia podali v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 28. 12. 2004, sp. zn. 1To/92/2004 zamietol. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 27. 01. 2005 bola žalobcom predĺžená lehotá väzby, sťažnosť žalobcov proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá. A až uznesením Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 14. 04. 2005 boli žalobcovia ihneď prepustení na slobodu. Na Okresnom súde Prešov bolo následne vedené trestné konanie pod sp. zn. 1T/91/2006, kde rozsudkom zo dňa 02. 06. 2015 súd obžalovaných spod obžaloby oslobodil. Prokurátor proti danému rozhodnutiu podal odvolanie a Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2To/45/2015-1069 zo dňa 10. 12. 2015 odvolanie prokurátora zamietol.

45. Súd mal ďalej za preukázané, že žalobcovia boli vo väzbe od 24. 05. 2004 do 14. 04. 2005 t. j. 326 dní a Krajská prokuratúra Trenčín v konaní sp. zn. 1Kv/19/05 rozhodla o prepustení žalobcov z väzby ihneď na slobodu. Zároveň v tomto rozhodnutí žalobcom neboli uložené žiadne obmedzenia. Súd mal tiež za preukázané, že žalobcovia si v súlade so Zákonom č. 58/1969 Zb. následne uplatnili nárok na náhradu škody a to nárokom na predbežné prejednanie, a to vo vzťahu Ministerstvu spravodlivosti. Ministerstvo spravodlivosti daný nárok predbežne prejednať a ako nedôvodný ho odmietlo.

46. Žaloba bola na tunajší súd podaná dňa 16. 10. 2018.

47. Vzhľadom na vyššie uvedené s poukazom na ust. § 27 ods. 2 zákona č. 513/2004 Z. z., rozhodnou dobou pre použitie príslušného predpisuje deň vydania nezákonného rozhodnutia, t. j. uznesenia o vznesení obvinenia 21. 05. 2004, resp. 27. 05. 2004 uznesením o vztatí do väzby, kedy platil zákon 58/1969 Zb., a ktorý súd aplikoval na posudzovanie veci, nakoľko k rozhodnej udalosti došlo za účinnosti zák. č. 581/1969 Zb.. Preto v danej veci nie je možné aplikovať ust. zákona č. 514/2003 Z. z.

48. V danom prípade mal súd za preukázané, že sú splnené zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 1 až 5 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej zákon č. 58/1969 Zb.) pre ustálenie zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia voči žalobcom ako aj rozhodnutia o väzbe, lebo žalobcovia boli rozsudkom Okresného súdu Prešov z 02. 06. 2015 sp. zn. 1T/91/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 10. 12. 2015 sp. zn. 2To/45/2015 spod obžaloby oslobodení (nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý boli žalobcovia stíhaní).

49. Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu rozhodnutia o väzbu a to podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb., preto sa súd v prvom rade zaoberal touto námietkou premlčania. Podľa § 23 zák. č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste sa premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie. Oslobodzujúce rozhodnutie, rozsudok OS Prešov v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 12. 2015, a teda premlčacia lehota začala plynúť dňa 10. 12. 2015 a jej plynutie skončilo 10. 12. 2016. Žaloba bola podaná na tunajší súd dňa 16. 10. 2018, teda po uplynutí 1-ročnej premlčacej lehoty, preto nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe

(nárok na náhradu nemajetkovej ujmy) je premlčaný. Preto námietka premlčania vo vzťahu k nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe vznesená žalovaným bola dôvodná.

50. Predmetom konania tak ostal nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia o vznesení obvinenia. Žalovaný vo svojich vyjadreniach namietal, že žalobcami uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia o vznesení obvinenia nevznikol. Mal za to, že takýto nárok zo zákona č. 58/1969 Zb., ani z čl. 5 Dohovoru nevyplýva. V režime zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s čl. 5 Dohovoru nie je možné priznávať náhradu nemajetkovej ujmy v prípade vydania uznesenia o vznesení obvinenia a následného trestného stíhania, ktoré bolo zastavené alebo ak bola osoba oslobodená spod obžaloby.

51. K otázke, či (ne)možno priznať osobe, ktorej trestné stíhanie bolo ukončené inak než právoplatným odsúdením náhradu škody spočívajúcu v náhrade nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí sa vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí z 24. januára 2017 sp. zn. III. ÚS 754/2016 (žalovaná v ústavnej sťažnosti namietala nemožnosť aplikácie čl. 5 Dohovoru v prípade nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným stíhaním). V tomto rozhodnutí vyslovil názor, podľa ktorého „vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí bez ohľadu na to, či bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. alebo za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. odôvodňuje s ohľadom najmä na čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ jej táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla. Pokiaľ žalovaný poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 37/2012, ani dôvody tohto rozhodnutia na vyššie uvedenom závere, nemôžu nič zmeniť. Ako je z citovaného rozhodnutia zrejmé, názor, na ktorý poukazuje žalovaný, sa vzťahuje na otázku odškodňovania väzby a potrebu aplikovania pri jej odškodňovaní článku 5 Dohovoru. Ani z tohto rozhodnutia najvyššieho súdu však nevyplýva právny názor, že na základe aplikácie iných ustanovení nášho ústavného poriadku by bolo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania poškodenému vylúčené. Podľa ústavného súdu takýmto ustanovením umožňujúcim priznanie tejto náhrady je aj vo vzťahu k prípadom posudzovaným podľa zákona č. 59/1969 Zb. ustanovenie čl. 46 ods. 3 ústavy, resp. čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Ústavný súd tu konštatoval, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania, ktoré sa právoplatne skončilo inak než odsúdením (a to aj v prípade, že bolo realizované väzobne) je ústavne akceptovateľným a ústavou predpokladaným spôsobom poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osobe, a to aj v prípade, ak bolo trestné stíhanie začaté už za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb.

52. Súd má ďalej za to, že Dohovor, keďže je súčasťou slovenského právneho poriadku, má prednosť pred zákonom. Článok 5 ods. 5 Dohovoru zaručuje odškodnenie za pozbavenie osobnej slobody v prípadoch obdobných prípadom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Dohovor umožňuje v uvedenom článku odškodnenie aj nemateriálnej ujmy; jeho aplikácia má pokiaľ ide o obsah pojmu škoda, prednosť pred vnútroštátnou úpravou. V danom prípade je potrebné poukázať na skutočnosť, že zákon č. 58/1969 Zb. neupravoval kritériá priznania nemajetkovej ujmy, čo urobil zákonodarca až v zákone č. 514/2003 Z. z., ktorý zrušil pôvodný zákon. Uvedený zákon upravuje nemajetkovú ujmu všeobecne, a teda je možné potom odškodniť nielen nemajetkovú ujmu súvisiacu s väzbou, ale aj nemajetkovú ujmu súvisiacu s celým trestným stíhaním. Zákon výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade zastavenia trestného stíhania alebo oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra v tomto smere dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

53. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená, a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal

a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté súdnou judikatúrou v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb., sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné - rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Mcdo/15/2009 a svojou rozhodovacou činnosťou ho v prevažnej miere potvrdzuje aj ústavný súd (napríklad III. ÚS 117/06, I. ÚS 320/2016, I. ÚS 395/2016 a iné).

54. Ústavný súd zhodne so svojou judikatúrou pripomína, že v materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ak nimi zasiahol do základných práv občana. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ústavný súd konštatuje, že ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo (v danom prípade táto situácia nastala z dôvodu, že nebolo preukázané, že sa tento skutok stal, preto súd žalobcov v súlade s § 285 písm. a) TP oslobodil, uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie, je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca. Pokiaľ konajúce súdy dospeli k záveru, že priznanie nároku na náhradu škody sťažovateľovi bolo v rozpore s dobrými mravmi, ústavný súd je nútený konštatovať, že tento ich záver nebol odôvodnený ústavne konformným spôsobom, ktorý by vylučoval akúkoľvek svojvôľu týchto súdov pri prerokúvaní danej veci. Preto nemožno považovať rozsudok krajského súdu za ústavne udržateľný - Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 540/2016 zo dňa 13. 02. 2016.

55. Zákon č. 58/1969 Zb., ale ani zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má aj zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenia spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie alebo bola prijatá obžaloba na ďalšie konanie alebo bol vydaný trestný rozkaz, ktorý po podaní odporu bol zrušený a bolo nariadené vo veci pojednávanie, na tom nič nemení, pretože podstata nároku na náhradu škody v tomto prípade sa neviaže na správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania alebo v priebehu trestného stíhania, ale samotný výsledok trestného stíhania. Procesný postup trestného konania stranám sporu nebol sporný a už samotné konštatovanie zodpovednosti za výsledok konania je len logickým dôsledkom toho, že žalovaný zodpovedá za škodu, ktorá v súvislosti s obranou proti takémuto stíhaniu musel vynaložiť. Je pravdou, že samotné podanie obžaloby nie je titulom náhrady škody, ale samotný výsledok stíhania je významný pre posúdenie zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu. Pokiaľ by nebol obžalovaný oslobodený, žalobcovi by nárok na náhradu škody nevznikol.

56. Nárok žalobcu bol predbežne prerokovaný so žalovaným, pričom žiadosť bola posúdená ako nedôvodná a z tohto dôvodu žiadosti vyhovievané nebolo.

57. Súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že žalobca si v danom prípade sám zaviniť väzbu.

K zavineniu väzby samotným žalobcom súd uvádza, že zavinenie väzby podľa § 5 ods. 2 písm. a) citovaného zákona č. 58/1969 Zb. nemožno stotožňovať s dôvodmi väzby v zmysle § 67 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku účinného do 31. 12. 2005. Zákon č. 58/1969 Zb. ale ani zákon č. 514/2003 Z. z. totiž nevyžaduje pre vznik zodpovednosti za škodu, aby išlo o nezákonné rozhodnutie o väzbe, ale postačuje, že osoba bola zo zákonných dôvodov vo väzbe, a zároveň došlo k jej oslobodeniu spod obžaloby. Slovenská republika ako právny štát na seba prevzala záväzok, že aj v prípade zákonného rozhodnutia bude zodpovedať za ujmu, ktorá vznikne takým výrazným zásahom do základných ľudských práv a slobôd jednotlivca, akým je obmedzenie osobnej slobody v podobe väzby, za predpokladu, že sa u poškodenej osoby nepreukáže podozrenie zo spáchania trestného činu.

Zavinenie väzby v zmysle § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 58/1969 Zb., nemožno vykladať tak extenzívne, ako to uvádza žalovaný, pretože vo svojej podstate je existencia každého dôvodu väzby naviazaná na

konkrétne správanie obvineného. Extenzívny výklad § 5 ods. 2 písm. a) zákona o náhrade škody by prakticky znamenal, že každá väzba je zavinená (čo i len z nebanlivosti), pretože jej dôvody sú viazané na konkrétne správanie obvineného. Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vo vzťahu k niektorej nežiaducej forme správania označovanej ako dôvod väzby. V takomto prípade by sme skutočne museli dospieť k záveru, že každá zákonná väzba je obvineným zavinená, a teda štát by sa vyhol svojej objektívnej zodpovednosti za zásah do základných ľudských práv a slobôd osoby, ktorá v konečnom dôsledku nebola právoplatne uznaná vinnou. Takýto výklad by bol v rozpore so zmyslom a účelom predmetného zákona. Súd je toho názoru, že obvinený má proti štátu zásadne právo na náhradu škody v príčinnej súvislosti s trestným konaním, ktorému sa musel podrobiť, a ktoré nevedlo k jeho právoplatnému odsúdeniu.

Skutočnosť, že v čase začatia trestného stíhania sa väzba javila dôvodná nemení nič na tom, že obvinený bol v konečnom dôsledku spod žaloby oslobodený a v takom prípade je preto nutné konštatovať, že sa jednalo o nezákonné obmedzenie osobnej slobody, pričom nejde o prípad, že by si obvinený spôsobil obmedzenie osobnej slobody výlučne vlastným zavinením (napr. útekom a podobne), a preto takému obvinenému patrí nárok na odškodnenie za väzbu (Krajský súd v Žiline, rozsudok sp. zn. 9 Co 52/2010 z 25. 03. 2010).

K výkladu zavinenia väzby sa vyjadril Ústavný súd ČR tak, že tento termín by mal byť chápaný ako spôsobenie si / zadanie príčiny / vzatia do väzby a mal by byť vykladaný reštriktívne, resp. tak, aby samotný aspekt zavinenia neznamenal vo svojej podstate popretie úmyslu zákonodarcu založiť zodpovednosť štátu i za zákonné rozhodnutie o väzbe / nález ÚS zo dňa 6.9.2011, sp.zn. PL.ÚS 11/10/.

K otázke, či si obvinení väzbu zaviniли sami, keď v minulosti páchali trestnú činnosť, za ktorú boli právoplatne odsúdení a je obava, že budú pokračovať v páchaní trestnej činnosti zaujal taktiež stanovisko NS ČR tak, že v uvedenom prípade sa o zavinenie väzby nejedná - rozhodnutia NS ČR 30 Cdo 827/2014 . Ak by súd prijal názor žalovaného, že žalobcovia si zaviniли väzbu aj svojimi predchádzajúcimi odsúdeniami z minulosti, prakticky by to znamenalo, že si vopred zaviniли všetky prípadné budúce väzby, čo je v právnom štáte neprijateľné. Týmto súd ale netvrdí, že kriminálna minulosť nemôže byť jedným z dôvodov väzby, je potrebné však odlišovať dôvody väzby a zavinenie väzby, v opačnom prípade by každá zákonná väzba bola obvineným zavinená a bol by popretý úmysel zákonodarcu založiť zodpovednosť štátu i za zákonné rozhodnutie o väzbe.

V tomto smere preto súd obranu žalovaného považoval za nedôvodnú.

58. Majetková alebo nemajetková ujma poškodeného sa vyrovnáva prostredníctvom náhrady škody. Náhradu škody možno vymedziť ako peňažnú platbu, ktorá má poškodenému nahradiť škodu, inak povedané, navrátiť ho do stavu, pokiaľ je to peniazmi možné, v akom by bol, keby nedošlo ku škodlivému konaniu. Náhrada škody plní nielen reparačnú, ale aj prevenčnú funkciu.

Pojem samotnej škody zákon nevymedzuje. Pod škodou možno chápať - zjednodušene povedané - nedobrovoľnú ujmu na majetku poškodeného, pričom možno rozlišovať medzi materiálnou škodou (objektívne zistiteľné zníženie majetku poškodeného) a nemajetkovou ujmu (ujma spočívajúca napr. v bolestiach, duševnej alebo citovej ujme a znížení dôstojnosti človeka).

59. V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi žalobcu uplatnenými v tomto konaní. Nakoľko žalobca zbral žalobu čo do nároku z titulu náhrady mzdy v sume 2 665 eur, predmetom konania ostal len nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na základe nezákonného rozhodnutia. Súd nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe považoval za premičaný, predmetom konania ostal len nárok na náhradu škody - nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia, ktorý si každý zo žalobcov uplatnil vo výške po 30.000 eur.

60. Ako súd už vyššie uviedol, zákon č. 58/1969 Zb. neupravoval kritériá priznania nemajetkovej ujmy, čo urobil zákonodarcu až v zákone č. 514/2003 Z. z., ktorý zrušil pôvodný zákon. Súd dáva do pozornosti, že uvedený zákon upravuje nemajetkovú ujmu všeobecne, a teda je možné potom odškodniť nielen nemajetkovú ujmu súvisiacu s väzbou, ale aj nemajetkovú ujmu súvisiacu s celým trestným stíhaním. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch patrí poškodenému, t. j. žalobcom, za splnenia jediného

predpokladu, a to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, ktorú preto nemožno uspokojiť inak.

61. Súd je toho názoru, že každé trestné stíhanie je objektívne spôsobilé zasiahnuť do osobnostnej sféry jednotlivca. Pokiaľ ide o prístup k dôkaznému bremenu, zo súdnej praxe vyplynulo, že v týchto prípadoch sa musí zohľadňovať, že porušenými sú najvnutornejšie hodnoty osobnosti jednotlivca, jeho súkromie, rodinné väzby, a satisfakcia má zmierniť prežitý stres, pocit bezmocnosti, narušenie viery v spravodlivosť, neistotu, úzkosť. Preto je súd toho názoru, že len samotné konštatovanie porušenia práv žalobcu by v tomto prípade nebolo dostatočným zadostučinením a tak je potrebné žalobcovi priznať aj nemajetkovú ujmu v peniazoch.

Vo všeobecnosti pod nemajetkovou ujmu je možné s prihliadnutím na rozhodovaciu prax súdov rozumieť psychické útrapy, poníženie alebo inú citovú ujmu, ktorú poškodená osoba utrpela v dôsledku trestného stíhania. Právo domáhať sa takejto náhrady sa priznáva každému, komu škoda alebo ujma vznikla ako dôsledok nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci alebo ako dôsledok nesprávneho úradného postupu takéhoto orgánu.

Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t. j. materiálnej satisfakcie) je - vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce subjektívne pocity žalobcu, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pokiaľ dôjde k neoprávnenému zásahu, má zásah závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti alebo do práva na súkromie, pričom tento negatívny - difamačný následok ale nie je jediným právne akceptovateľným prejavom závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na týchto chránených právach. (rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 5Co/30/2017 zo dňa 28. 11. 2017).

Kritériá, na základe ktorých sa určí výška náhrady nemajetkovej ujmy, je súd povinný zisťovať z vykonaného dokazovania. Pri hodnotení okolností spadajúcich pod tretie kritérium je možné vychádzať z toho, že relevantnými skutočnosťami sú všetky tie, ktoré sa inak podradujú pri uplatnení práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Obč. zák., najmä občianskej cti a ľudskej dôstojnosti a vážnosti, súkromného a rodinného života, osobnej slobody, slobody pohybu i pobytu.

62. Súd nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy posudzoval aj ako prípad vadného pozbavenia osobnej slobody podľa Dohovoru, ktorý umožňuje odškodnenie aj nemateriálnej povahy.

63. Ku vzniku občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencia zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jeho fyzickej alebo morálnej integrite. Tento zásah musí byť neoprávnený a musí byť zistená existencia príčinnej súvislosti medzi týmto zásahom a protiprávnosťou zásahu. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov vylučuje možnosť sankcií podľa citovaného ustanovenia.

64. Každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti. Je potrebné zdôrazniť, že na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ukázu ich predpoklady ako mylné a nesprávne. Ak má byť jednotlivec povinný sa takýmto úkonom vôbec podrobiť, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený. ÚS ČR, nález sp. zn. I.ÚS 554/04 z 31. 03. 2005.

Trestné stíhanie spojené s uznesením o vznesení obvinenia a následnou väzbou v danom prípade bolo neoprávneným zásahom značnej intenzity a rozsahu, pretože tieto skutočnosti vytvorili negatívny obraz o žalobcoch, ktorý vyvolal u nich ujmu na osobnostných právach, a to znížením jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, ktorú ujmu by ako závažnú pociťoval každý na ich mieste. Daná skutočnosť bola preukázaná aj výpoveďami svedkov. Trestné konanie bolo vedené od 21. 05. 2004 do 10. 12. 2015, t. j. 11 rokov, 6 mesiacov a 20 dní, kedy boli žalobcovia právoplatne oslobodení spod obžaloby. Vzhľadom na dĺžku súdneho konania, povahu trestného činu, pre ktorý boli žalobcovia stíhaní, po prepustení z väzby sa od žalobcov odvrátili nie len jeho známimi, ale zmenil sa aj postoj ich rodinných príslušníkov. Žalobcovia sa utiahli do seba, prestali chodiť do spoločnosti. Vedené trestné stíhanie závažne zasiahlo do súkromia žalobcov i do rodinných vzťahov. Žalobca v 1. rade sa síce nerozvedol, no návrh na rozvod podaný bol a aj v súčasnej dobe síce manželstvo trvá, no je už skôr formálne. Pokiaľ ide o žalobcu v 2. rade, tak v jeho manželstvo rozvedené bolo, nakoľko bývalá manželka stratila akúkoľvek dôveru v žalobcu v 2. rade. Vedené trestné stíhanie malo negatívny dopad aj v ich majetkovej sfére. Jednak došlo k ukončeniu podnikateľskej činnosti, prevádzkovania tlačiarne, ktorá ukončila svoju činnosť. Ďalej žalobcovia sa napriek snahe a záujmu nevedeli zamestnať v mieste bydliska, preto boli nútení nájsť si prácu mimo mesta G., žalobcovia sa zamestnali v zahraničí.

Najvyšší súd v rozhodnutí z 31. mája 2007 sp. zn. 4 Cdo 177/2005, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 13/2009, pri riešení otázky odškodnenia väzby vyslovil záver, podľa ktorého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s čl. 5 ods. 1 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej Dohovor), i keď nárok na odškodnenie väzby vznikol podľa § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej zákon č. 58/1969 Zb). Najvyšší súd zdôraznil, že ustanovenie čl. 5 ods. 5 Dohovoru obsahuje tzv. neurčitý právny pojem, ktorý vyžaduje jeho aplikáciu na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Neurčité právne pojmy v žiadnom prípade nie sú ustanoveniami, ktoré by súdu umožňovali ľubovôľu, alebo ktoré by umožňovali súdu absolútne neobmedzenú úvahu. Ich aplikáciu a výklad je súd povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejedávanej veci obdobných veciach (najvyšší súd v tomto rozhodnutí poukázal na rozsudok ESLP zo 17. júla 2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike).

65. V danom prípade žalobcovia uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 58/1969 Zb., Uvedený zákon upravuje nemajetkovú ujmu všeobecne, a teda je možné potom odškodniť nielen nemajetkovú ujmu súvisiacu s väzbou, ale aj nemajetkovú ujmu súvisiacu s celým trestným stíhaním. Súd má ďalej za to, že ak aj bol určitý osobitný nárok uplatnený žalobcami premlčaný, neznamená to, že bude premlčaný aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, týkajúci sa trestného stíhania. Nemajetková ujma totiž súvisí s celkovým trestným konaním, musí sa preto posudzovať komplexne ako celok. Ako súd vyššie uviedol, že uvedený zákon upravuje nemajetkovú ujmu všeobecne, pri určení výšky nemajetkovej ujmy aj v tomto prípade prihliadol najmä na a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že trestné konanie sa viedlo celkovo vyše 11 rokov, pričom z trestného konania po podaní obžaloby zároveň vyplynulo, že až po 2,5 roku od podania obžaloby (11. 10. 2006) na súd bolo vydané uznesenie o postúpení veci dňa 01. 06. 2009. Zároveň dňa 03. 11. 2011 bolo vydané upozornenie predsedníčky OS Prešov vo veci plynulo konať a vykonať úkony smerujúce k vydaniu rozhodnutia. Teda je zrejmé, že aj súdy po podaní obžaloby svojou ovplyvnili celkovú dĺžku konania, ktoré trvalo celkovo vyše 11 rokov a počas ktorého bolo negatívne zasiahnuté do životov žalobcov. Zmenil sa im celý život. Prostredie, v ktorom pred vznesením obvinenia žalobcovia žili, pracovali, ich po prepustení z väzby neprijalo. Museli ukončiť podnikanie v rodinnej tlačiarne, nevedeli si nájsť prácu, jedine brigádnickú, ľudia od nich bočili, a žalobcovia v 2. rade sa rozpadlo manželstvo. Obom žalobcom sa zhoršil zdravotný stav, najmä sa im zhoršil zrak, mali poruchy spánku, žalobca v 1. rade má problémy s tlakom.

66. Hoci výšku nemajetkovej náhrady súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. o úvahu svojvoľnú. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti.

67. Vychádzajúc z okolností tohto prípadu i účelu, ktorý plní inštitút náhrady nemajetkovej ujmy, súd dospel k názoru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jej priznanie aj v zmysle čl. 5 ods. 5 dohovoru i § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Preto súd dospel k záveru, že je dôvodný aj nárok žalobcu v 1. rade na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15. 000,- eur a preto žalovaného zaviazal aj na zaplatenie tejto sumy. Rovnako súd dospel k záveru, že je dôvodný aj nárok žalobcu v 2. rade na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15. 000,- eur a preto žalovaného zaviazal aj na zaplatenie tejto sumy. Vo zvyšnej časti nárok žalobcov na zaplatenie nemajetkovej ujmy ako nedôvodný zamietol.

68. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

69. Žalobcovia v základe nároku boli plne úspešní, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal každému zo žalobcov nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z im prisúdenej sumy, ktorú je žalovaný povinný im splniť. K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku- Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016 k § 255 CSP, cit „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Obdobne v tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn.9Co/130/2017.

70. Súd je toho názoru, že v prípadoch keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne neuplatňuje sa žalobcom výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s ust. § 142 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30. 06. 2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvod na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tunajšieho súdu. Úvaha súdu sa tu týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods.3 O. s. p., tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia.

71. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník a rovnako samostatným uznesením súd v súlade s § 2 ods.2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch rozhodne o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za žalobu vzhľadom na zákonné oslobodenie žalobcov od tejto povinnosti a vzhľadom na § 14 ods.4 zákona o súdnych poplatkoch podľa ktorého v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník a sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.